

Podczas Zjazdu można było zapoznać się z wydawnictwem „Entomologische Berichte”. Piękny druk na kredowym papierze, liczne ilustracje, bogata treść — oto odpowiednik do niedawna ukazującego się „Biuletynu Informacyjnego”. W roku 1978 ukazały się 3 zeszyty tego wydawnictwa obejmujące 144 strony druku. Pierwszy zeszyt z 1979 r. udostępniony uczestnikom Zjazdu, liczy 45 stron.

Dla informacji kilka tytułów z tego zeszytu: „Zastosowanie urządzeń ochronnych nad pułapkami Barbera”, „Wskazówki do zbierania i preparowania rączyc”, „Sterylizacja — nowa metoda zwalczania szkodników”. Zeszyt zawiera poza tym wiele doniesień faunistycznych i okresowy przegląd piśmiennictwa fachowego. Na błyszczącej okładce fotografia samicy *Araschnia levana*, składającej jaja na liściu pokrzywy.

Drugi referat programowy „Wzajemne powiązania roślin i owadów” wygłosił doc. B. Klausnitzer. Prelegent zwrócił uwagę głównie na oddziaływanie biochemiczne i związane z nim procesy adaptacyjne u roślin i specjalizacje troficzne owadów.

Dr R. Bahrmann omówił ogólne aspekty biologii grup systematycznych muchówek. Dr G. Friese przedstawił metody konserwowania i preparowania owadów w czasie wypraw zagranicznych.

Podczas wieczornego spotkania towarzyskiego dr Z. Kaszab opowiedział o kilkakrotnych pobytach w Mongolii, które — jak wiadomo — przyniosły niezwykle interesujące rezultaty naukowe. Odczyt dra Kaszaba ilustrowany był świetnymi przeźroczeniami, obrazującymi piękno surowych krajobrazów mongolskich oraz ciekawe elementy flory i fauny. Zebrania sekcyjne toczyły się równolegle drugiego dnia obrad. Miały one charakter zupełnie nie zorganizowanej wymiany doświadczeń i myśli, głównie na temat entomofaunistyki.

Henryk Sandner

VIII Zjazd Wszechzwiązkowego Towarzystwa Entomologicznego Wilno, 9 - 13 X 1979 r.

Wszechzwiązkowe Towarzystwo Entomologiczne skupia kilka tysięcy członków. Nic też dziwnego, że w zjazdach, które odbywają się co 4 lata uczestniczą tylko delegaci i autorzy referatów i doniesień. Wielka sala Rady Związków Zawodowych w dniu otwarcia VIII Zjazdu wypełniona była po brzegi.

W zjeździe wzięło udział kilku gości z Czechosłowacji i Polski. Dla tych ostatnich szczególnie doniosły był moment wręczenia Przewodniczącemu Wszechzwiązkowego Towarzystwa Entomologicznego, akademikowi Gilarovovi, dyplomu członka honorowego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Odbyło się to podczas uroczystej sesji Zjazdu.

Na posiedzeniu plenarnym wygłoszono kilka referatów obrazujących rozwój i osiągnięcia entomologii radzieckiej w zakresie różnych kierunków teoretycznych i stosowanych. Dalsze obrady toczyły się równolegle w kilku sekcjach. Trwały one trzy dni i przyniosły obfity plon w postaci kilkuset referatów i doniesień. Trudno byłoby pokusić się w ramach krótkiego sprawozdania o jakąś próbę przekazania treści tak bogatych obrad. Można jedynie zwrócić uwagę na niektóre ciekawsze tematy.

Obrady sekcji entomologii ogólnej objęły ponad 140 referatów. Na posiedzeniu plenarnym tej sekcji I. Ch. Sarova omówiła morfologiczno-ekologiczne kry-

teria cyklów życiowych owadów na przykładzie biegaczowatych. V. I. Tobias przedstawił problemy rozwoju rodowego i systematyki męczelkowatych. Kilka innych wystąpień dotyczyło filogenezy, zmienności, rozprzestrzenienia się i kształtowania się grupowań różnych innych grup owadów. Problemy związane z większymi rzędami owadów omawiane były w ramach osobnych podsekcji.

W sekcji fizjologii, biochemii i biofizyki owadów przedstawiono ponad 50 referatów i doniesień. V. P. Tynčenko mówił o fizjologicznych mechanizmach reakcji fotoperiodycznych, warunkujących diapauzę poczwerek motyli, zaś N. I. Goryšin — o ekologicznym znaczeniu zmian długości dnia w fotoperiodyzmie owadów. Jedno z posiedzeń w ramach tej sekcji poświęcone było specjalnie diapauzie i innym zjawiskom periodycznym. Między innymi L. J. Arapova przedstawiła fotoperiodyczne reakcje stonki ziemniaczanej i ich znaczenie.

Przedmiotem obrad innej podsekcji były hormony, chemosterylanty i problemy odporności owadów na insektycydy.

Sekcja entomologii medycznej i weterynaryjnej objęła również ponad 50 referatów i doniesień. Obok bardzo szczegółowych wystąpień na temat kleszczy, pcheł, komarów, mustykowatych i innych krwio pijnych muchówek, znalazły się tu referaty o ogólniejszej treści, jak np. „Rola pokarmu żywicieli pośrednich (owadów) w ewolucji pasożytniczych nicieni” (N. A. Tamarina i Z. A. Chromova).

Najliczniej obsadzona była sekcja entomologii rolniczej (ponad 180 wystąpień). Wiele doniesień dotyczyło szkodników zbóż, warzyw i upraw wieloletnich. W osobnej podsekcji omawiano problemy agroekosystemów, a w szczególności dynamiki liczebności owadów drapieżnych, pasożytniczych i roztoczy. W trzech wystąpieniach przedstawiono wpływ melioracji wodnych na zgrupowania owadów glebowych. Biologiczne metody zwalczania szkodliwych owadów stanowiły tematykę osobnej podsekcji. Jak wiadomo, metody te budzą w ZSRR szczególnie duże zainteresowanie, czego wyrazem jest między innymi istnienie w Kiszyniowie specjalnego Wszeczwiązkowego Instytutu Biologicznych Metod. W ramach podsekcji ogłoszono ponad 30 doniesień, z których większość dotyczyła wykorzystywania pasożytniczych owadów i drapieżnych roztoczy. Problemy mikrobiologicznego zwalczania przedstawiono na jednej z podsekcji w ramach sekcji entomologii leśnej. Dotyczyły one głównie wykorzystywania wirusów.

Podczas Zjazdu odbyło się III Sympozjum na temat chemorepcji u owadów. Przedstawiono na nim 36 doniesień na temat mechanizmów działania i specyficzności feromonów, morfologii i ultrastruktury gruczołów produkujących feromony, oraz metod stosowania w praktyce tych nowych czynników, pomocnych w zwalczaniu szkodliwych owadów.

Niewielka grupa zagranicznych gości uczestniczących w Zjeździe spotkała się z niezwykle serdecznym przyjęciem. Mimo obszernego programu znalazł się czas na zwiedzenie zabytków Wilna, „wodnego” zamku w Trokach oraz Akademii Rolniczej w Kownie.

Henryk Sandner

I Sympozjum Ochrony Ekosystemów Leśnych Rogów, 19 - 20 XI 1979 r.

Instytut Ochrony Lasu i Drewna zorganizował sympozjum poświęcone reakcjom bezkręgowców na presje antropogeniczne w środowisku leśnym. Ideą przewodnią sympozjum było przekonanie, że z referatów i dyskusji wykrystalizują